

SLAKK

Ved Knut Bøckman

DET ER STADIG like problematisk å komme med forutsigelser når det gjelder rekrutt-klassene i et Norgesmeesterskap. Og til rekrutt-klassene hører også Mester Kandidat. Vi må innrømme at vi gikk fem på i våre spådommer for denne klassen foran NM i Bergen.

Mester Kandidat består stort sett av de sterke, men ennå ikke helt etablerte halvtopp-spillere. Dessuten av en og annen fhv. elitespiller som er deiset ned igjen.

BETEGNELSEN

En liten oppklaringsrunde: Betegnelsen «Mester Kandidat» er ikke god. Men man har ikke funnet noen bedre hittil. Den gir assosiasjoner hos publikum i retning av at det er tale om aspiranter til Mesterklassen. Men betegnelsen er en forkortelse for Mesterklassens Kandidatgruppe, dvs. de som er kandidater ikke til Mesterklassen som sådan, men til MESTER Elite (Mesterklassen Elitegruppe). Mens den nedre ELO-grense

for spillere i Mesterklassen som helhet har vært 1900 (nu justert opp til 1930), er grensen for å delta i Mester Kandidat normalt 2100 (2130). Så det er altså tale om sterke mesterspillere.

Men samtidig dreier det seg som sagt om spillere i utvikling, for det meste. Derfor kan man også bomme med sine tips.

BOM

Det gjorde vi så det sang i år. Vi nevnte Thomas Heiberg, Viggo Guddahl, Magne Felling, Helge Gundersen og Vidar Taksrud som tilhørende favoritt-feltet. Av disse var det bare Heiberg som fulgte opp.

Ole Chr. Moen var efteranmeldt, og hadde vi visst at han ble med, ville vi sannsynligvis ha holdt ham som fremste favoritt. Han ble imidlertid nr. 6 etter høyst variabel innsats.

Om Bjørn Heggheim skrev vi at vi anså ham for å ha spillestyrke nok til å kunne gå til topps, men at det hittil hadde skortet på selvtilittet.

Og så viste det seg i Bergen at den var kommet. Heggheim ledet så å si fra start til mål, bare tidvis truet av Einar Iversland (som ble beste bergenser, også i strid med våre tips), og han endte som en helt overlegen vinner av Mester Kandidat, halvannet poeng foran de to neste.

Reserven som gikk til

Bjørn Heggheim manglet egentlig noen ELO-poeng på å spille i Mester Kandidat ved NM i Bergen. Men så fikk han bli med for å fylle ut — og vant overlegent.

Og egentlig var han bare reserve til Kandidat-gruppen!

HEGGHEIM

Bjørn Heggheim er 23 år gammel, og opprinnelig fra Mandal. Han var i noen år medlem av Sjakkklubben Jarl i Trondheim (Eikrems klubb), men har de siste årene representert Oslo Schakselskap.

Heggheim er først og fremst en solid posisjonsspiller med godt strategisk blikk. Tidligere hadde vi inntrykk av at han relativt lett lot seg overrumple taktisk, men det ser ut til å ha bedret seg betraktelig. Nu er det tvertimot han selv som overrumpler rett som det er, noe vi skal se eksempel på.

Forøvrig er han en stillferdig og sympatisk kar som det er en glede å se i norsk toppsjakk.

DE ØVRIGE

Ellers tiltrakk Erling Iversland seg oppmerksomhet i Mester Kandidat, med sitt ofte uortodokse spill og sitt utpregede kombinasjonstalant. Thomas Heiberg spilte i vanlig solid stil uten de store ups and downs.

Av de øvrige skal nevnes Magne Følling, som synes å spille utrolig meget tyngre enn f.eks. i 1970, da han ble nr. 2 i NM (han er altså en av dem som har tatt turen ned fra Elite). Noen av deltagerne skuffet kapitalt, det gjaldt i første rekke Viggo Guddahl og Vidar Taksrud, som bare var skygger av seg selv. Også Arild Larsen spilte temmelig svakt denne gang.

Godt parti

Bjørn Heggheim spilte flere gode partier i Bergen. Et av de beste kom i 8. runde mot Helge Gundersen, Bergen.

Gundersen var også en av dem som skuffet stort. I dette partiet spilte han forsåvidt bra, men tilslutt ble han overspilt med et par kraftige trekk i en tilsynelatende holdbar stilling.

Caro-Kann.

Hvit: Helge Gundersen, Bergen. Sort: Bjørn Heggheim, OSS.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Lc4

Mange spillere har problemer med hva de skal velge som svar på 1. e4. Heggheim er ikke den første som prøver Caro-Kann, et solid forsvarssystem som imidlertid krever nøyaktig spill. Den varianten som her er spilt, med avbytte på e4, er en av de vanligste, og tilhører åpningsteoriens ABC.

Det gjør også matffellen 5. De2!?, som skal lure sort til å spille det nærliggende 5.-Sgf6?!, hvorpå 6. Sd6+ matt! Men når sort istedet svarer f. eks. 5. -Sdf6, er det hvit som har problemene, fordi De2 forstyrrer hvits naturlige offisersutvikling.

5.-Sgf6 6. Sg5 e6 7. De2 Sb6

Hvit truet faktisk 8. Sxf7! Kxf7 9. Dxe6+ og vinner.

8. Lb3 a5 9. c3 a4 10. Le2 Sbd5 11. a3

Sort truet sterkt 11.-a3!. Nu foretar sort et tilsynelatende uposisjonelt bondefremstøt, som imidlertid har en dobbelt misjon — dekker B4 og gjør c3-c4 mindre innbydende for hvit.

11.-b5 12. Sif3 h6 13. Sh3 Ld6 14. Se5 Dc7 15. f4

IM Leif Øgaard påpeker i Vårt Land at det nu kan se ut som om hvit har bygget opp en sterk angrepsstilling «med Se5 som gallionsfigur». Sort har bare ett å spille på, nemlig å få gjennomført c6-c5, fastslår Øgaard. Og nettopp dette er det Heggheim gjør, men først må Bb5 garderes:

15. -Ld7 16. 0-0 c5! 17. f5

Og Gundersen må spille på sitt. Et kongeangrep ser faktisk ganske løfterikt ut.

17. 0-0 18. fxe6 Lxe6 19. Sf4 cxd4 20. Sxe6

«En nærliggende feil. Hvit «sikker seg» løperparet. Men her skulle hvit tenkt først på sin utvikling fremfor en «luksus» som løperparet. I dette tilfelle blir det avgjørende at hvit ikke har forbindelse mellom tårnene. Riktig var 20. cxd4.» (Øgaard.)

20.- fxe6 21. cxd4 Lxe5 22. dxe5

Og nu viser det seg plutselig hvilken nytte sort har av sine to åpne tårnlinjer. C-linjen sørget han selv for å få åpnet

gjennom c5 har hvit åpnet lyttet springer 22.-Sg4!

Med ett slag håpløst til tross for den derlige stillingen Sg4 og sjakkgonalen ved tross for tross. Hvit er løperpar — glende forberedte. Nu str har forsømt

På 23. Dxc2. ligvis 23.-partiet raskt sort simpeltingsjakk forsvarsløs. 23. h3 Dc5+ Dxf1 Sf2+ Kf1 På 26. Kg1 springeravd eks. 26.-Se4 på 26. Kh2 Dxc2.

En fin avslutning i

Det fullste Mester Kandidat Heggheim, Oslo S

Øgaard og Tiller kniver i sommerlyn

HELE 34 SPILLERE deltok i Oslo Schakselskaps åpne lynturnering onsdag i denne uke, derav en god del fra andre klubber.

I Mesterklassen, hvor 14 mann var med, vant denne gang Leif Øgaard, OSS, en solid seier med 11½ poeng (av 13). Han startet med ½ poeng på to runder, men vant så de resterende elleve partier på rad.

Bak Øgaard fulgte Walter Morris, USA (p. t. OSS) 10½ (eneste som slo Øgaard), Bjørn Tiller, OSS 9½, Jarl Ulrichsen, Akademisk, og Svein Berg, Stjernen, begge 9 poeng, Ole Chr. Moen, OSS 7½, Tom Bothner, Akademisk 7, Viggo Guddahl, OSS 6½, Ivar M. Dahl, Stabekk 6, Petter Haugli, Moss, 5 meng, osv. Et meget sterkt felt.

I kampen om gjennomgangspremien for OSS' sommerlyn i Mesterklassen, ligger nu Øgaard den hårsbredd foran Tiller. De har begge tatt hver sin førstepremie og dessuten delt 1.-2.

plass i en turnering. Men Tiller har i tillegg en tredjeplass, mens Øgaard ikke har dårligere enn en annenplass.

Kommende onsdag deltar både Øgaard og Tiller, og dessuten bl. a. Morris og Ulrichsen, i den store internasjonale turneringen på Gausdal, så det blir da andre som får kjempe om topp-plaseringene den kvelden. Avgjørelsen vil derfor ikke falle før i siste omgang, onsdag 24. august.

I DEN LAVERE klasse onsdag deltok 20 mann, fordelt på to grupper, og åtte spillere gikk til finalen. Der ble følgende premiert:

- 1) Odd Ristesund, OSS, 5½ (av 7), 2) Svein Rishovd, Moss, 5 p., 3) Gunnar Larsen, OSS, 4 p., 4) Robert Teistøl, OSS, 3½, 5-6) Arne Melby og David Elboth, begge OSS, 3 poeng.

Her synes Odd Ristesund å ligge best an i kampen om gjennomgangspremien.

Reserven som gikk til topps

lassen som
nu justert
sen for å
didat nor-
et er altså
spillere.

er det seg
re i utvi-
Derfor kan
sine tips.

t sang i år.
Heiberg,
ne Felling,
og Vidar
nde favo-
var det
te opp.

r etteran-
ssist at han
nsynligvis
remste fa-
ertid nr. 6
nsats.

m skrev vi
ha spille-
nne gå til
ttill hadde

Bergen at
ggheim le-
mål, bare

Iversland
ser, også i
, og han
overlegen
Kandidat,
ran de to

er lyn

Men Tiller
redjeplass,
r dårligere

ag deltar
t, og dessu-
lrichsen, i
male turne-
så det blir
jempe om
n kvelden.
r ikke fal-
onsdag 24.

usse onsdag
delt på to
ere gikk til
yende pre-

OSS, 5½ (av
Moss, 5 p.,
OSS, 4 p., 4)
3½, 5-6)
id Elboth,

istesund å
ampen om
en.

Bjørn Heggheim manglet egentlig noen ELO-poeng på å spille i Mester Kandidat ved NM i Bergen. Men så fikk han bli med for å fylle ut — og vant overlegen.

Og egentlig var han bare reserve til Kandidat-gruppen!

HEGGHEIM

Bjørn Heggheim er 23 år gammel, og opprinnelig fra Mandal. Han var i noen år medlem av Sjakklubben Jarl i Trondheim (Eikrems klubb), men har de siste årene representert Oslo Schakselskap.

Heggheim er først og fremst en solid posisjonsspiller med godt strategisk blikk. Tidligere hadde vi inntrykk av at han relativt lett lot seg overrumple taktisk, men det ser ut til å ha bedret seg betraktelig. Nu er det tvertimot han selv som overrumpler rett som det er, noe vi skal se eksempel på.

Forøvrig er han en stillferdig og sympatisk kar som det er en glede å se i norsk toppsjakk.

DE ØVRIGE

Ellers tiltrakk Erling Iversland seg oppmerksomhet i Mester Kandidat, med sitt ofte uortodokse spill og sitt utpregede kombinasjonstalent. Thomas Heiberg spilte i vanlig solid stil uten de store ups and downs.

Av de øvrige skal nevnes Magne Følling, som synes å spille utrolig meget tynge enn f.eks. i 1970, da han ble nr. 2 i NM (han er altså en av dem som har tatt turen ned fra Elite). Noen av deltagerne skuffet kapittalt, det gjaldt i første rekke Viggo Guddahl og Vidar Taksrud, som bare var skygger av seg selv. Også Arild Larsen spilte temmelig svakt denne gang.

Godt parti

Bjørn Heggheim spilte flere gode partier i Bergen. Et av de beste kom i 8. runde mot Helge Gundersen, Bergen.

Gundersen var også en av dem som skuffet stort. I dette partiet spilte han forsåvidt bra, men tilslutt ble han overspilt med et par kraftige trekk i en tilsynelatende holdbar stilling.

Caro-Kann.

Hvit: Helge Gundersen, Bergen.
Sort: Bjørn Heggheim, OSS.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sd7 5. Lc4

Mange spillere har problemer med hva de skal velge som svar på 1. e4. Heggheim er ikke den første som prøver Caro-Kann, et solid forsvarssystem som imidlertid krever nøyaktig spill. Den varianten som her er spilt, med avbytte på e4, er en av de vanligste, og tilhører åpningssteoriens ABC.

Det gjør også mattfellen 5. De2!?, som skal lure sort til å spille det nærliggende 5.-Sgf6?!, hvorpå 6. Sd6+ matt! Men når sort istedet svarer f. eks. 5. -Sdf6, er det hvit som har problemene, fordi De2 forstyrrer hvits naturlige offiserutvikling.

5.-Sgf6 6. Sg5 e6 7. De2 Sb6

Hvit truet faktisk 8. Sxf7! Kxf7 9. Dxe6+ og vinner.

8. Lb3 a5 9. c3 a4 10. Lc2 Sbd5 11. a3

Sort truet sterkt 11.-a3!. Nu foretar sort et tilsynelatende uposisjonelt bondefremstøt, som imidlertid har en dobbelt misjon — dekker Ba4 og gjør c3-c4 mindre innbydende for hvit.

11.-b5 12. Sif3 h6 13. Sh3 Ld6 14. Se5 Dc7 15. f4

IM Leif Øgaard påpeker i Vårt Land at det nu kan se ut som om hvit har bygget opp en sterk angrepsstilling «med Se5 som gallionsfigur». Sort har bare ett å spille på, nemlig å få gjennomført c6-c5, fastslår Øgaard. Og nettopp dette er det Heggheim gjør, men først må Bb5 garderes:

15. -Ld7 16. 0-0 e5! 17. f5

Og Gundersen må spille på sitt. Et kongegangrep ser faktisk ganske løfterikt ut.

17. 0-0 18. fxe6 Lxe6 19. Sf4 cxd4 20. Sxe6

«En nærliggende feil. Hvit «sikrer seg» løperparet. Men her skulle hvit tenkt først på sin utvikling fremfor en «luksus» som løperparet. I dette tilfelle blir det avgjørende at hvit ikke har forbindelse mellom tårnene. Riktig var 20. cxd4.» (Øgaard.)

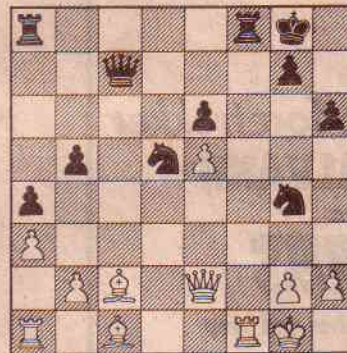
20. - fxe6 21. cxd4 Lxe5 22. dxe5

Og nu viser det seg plutselig hvilken nytte sort har av sine to åpne tårnlinjer. C-linjen sørget han selv for å få åpnet

gjennom c5 og cxd4 — f-linjen har hvit åpnet for ham ved avlyttet springer/løper på e6.

22.-Sg4!

Heggheim

Gundersen

Med ett slag står hvit plutselig håpløst til tap. Det er en besynderlig stilling, hvor tårnlinjene, Sg4 og sjakkmuligheten i diagonalen ved Dc5+, avgjør partiet. Hvit er hjelpeløs med sitt løperpar — og med sin manglende forbindelse mellom tårnene. Nu straffer det seg at hvit har forsømt å få utviklet Lc1.

På 23. Dxc4 kommer naturligvis 23.- Dc5+ som avgjør partiet raskt. Og forøvrig truer sort simpelthen denne dronningsjakken. Hvit er ganske forsvarsløs.

23. h3 Dc5+ 24. Kh1 Txf1+ 25. Dxf1 Sf2+ Hvit gav opp.

På 26. Kgl følger enklest en springeravdekker med sjakk, f. eks. 26.- Se4+, fulgt av Dxc2, og på 26. Kh2 kommer straks 26.- Dxc2.

En fin strategisk seier med avslutning i beste taktikerstil.

Det fullstendige resultat fra Mester Kandidat: 1) Bjørn Heggheim, Oslo Schakselskap, 7½ (av

9). 2) Thomas Heiberg, Stjernen, 6 p. (Disse to rykker opp i Mester Elite.) 3) Erling Iversland, Bergen 6 p. 4) Arne Danielsen, «Fnatt», 5½. 5) Magne Følling, Bergen 5½. 6) Ole Chr. Moen, OSS 5 poeng.

Derefter fulgte: Svein Berg, Stjernen, og Arthur Kjelstrup-Olsen, Akademisk, begge 4½, Petter H. Dischington Hanssen, Nordstrand, Tor Arne Hauge, Akademisk, Petter Haugli, Moss, alle 4 poeng, Helge Gundersen, Bergen, og Truls Nordal, Florø, begge 3½, Viggo Guddahl, OSS, og Vidar Taksrud, Drammen, begge 3 poeng, Arild Larsen, Lillehammer 2½.

Vi tar også med de beste i de øvrige klasser hvor vi ikke tidligere har gjengitt premielisten.

Mestergruppen:

1. Dag Orseth, Bergen, 7 p. 2. Stein Sollid, Oslo Schakselskap, 6 ½ p. 3. Reidar Jenssen, Tromsø, 6 ½ p. 4. Thor Støre, Oslo Schakselskap, 6 p. 5. Trond Nilsen, Hamar, 6 p. 6. Kjetil Volian, Bodø, 6 p.

1. klasse:

1. Ragnar Edvarsen, Konnerud, 7 p. 2. Øystein Brekke, ASKO, 7 p. 3. Einar Hamre, Drammen, 6 ½ p. 4. Roar Lindblom, Harstad, 6 ½ p. 5. Ivar Bjordal, Sandnes, 6 ½ p. 6. Magnar Ljøse, Sogndal, 6 ½ p.

2.klasse:

1. Morten Lilleøen, Horten, 7½ p. 2. Tore Edvardsen, Hønefoss, 7 p. 3. Gunnar Stake Larsen, Oslo Schakselskap, 7 p. 4. Trygve Steen, Sjakklubben Stjernen, 6 ½ p. 5. Ole Angelshaug Askøy, 6 ½ p. 6. Anker Aasum, Halden, 6 ½ p.

Veteranklassen:

1. Johan Andreassen, Sjakklubben Stjernen, 5 p. 2. Leif Jacobsen, Kristiansand, 5 p. 3. Guttorm Klavestad, Halden, 4 p.